

EU:n elinkaariarviointia koskevat aloitteet – tavoitteet ja jatkosuunnitelmat

Hannele Pulkkinen

*Elinkaaristen ympäristövaikutusten
arvioinnin uudet suunnat* -seminaari
5.10.2017, Kilta-sali, Helsinki

"Haluamme että meillä on luotettava menetelmä, joka mahdollistaa tuotteiden ympäristövaikutusten laskennan tulevaisuuden päätöksen tekoa ja politiikkaohjauskeinoja varten"

KESTUTIS SADAUSKAS

DIRECTOR "GREEN ECONOMY"
EUROPEAN COMMISSION, DIRECTORATE
GENERAL FOR THE ENVIRONMENT

Views on Environmental Footprint / EU Environment:

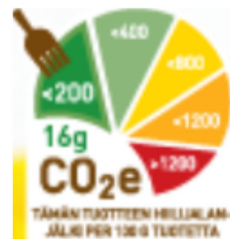
www.youtube.com/watch?v=mTK59eseDBQ

Komission nykyhaasteet

- Lisätä politiikkaohjauskeinojen yhdenmukaisuutta
- Lisätä kilpailukykyä, vihreää kasvua ja innovaatioita
- Edistää ympäristöystävällistä kulutusta
- Erilaisten merkintöjen ja aloitteiden lisääntyminen
- Harhaanjohtavat ympäristöväitteet

Lähde: Michele Galatola / EC - DG Environment

Komission tavoitteet elinkaariohjeistusten kehittämisen taustalla

- Yrityksille työkalu tuotteiden kehittämiseen
- Palkitsee parhaat tuotteet, ja poistaa huonoimmat markkinoilta
- Kestävät kulutusvalinnat
- Ympäristövaikutuskriteerejä jäsenvaltioiden kannustinohjelmiin
- Tietoa politiikkaohjaukseen, mahdollistaa tavoitteiden asettamisen

Lähde: Michele Galatola / EC - DG Environment

Mistä komissio on lähtenyt liikkeelle?

2003

- Komissio näkee että elinkaariarviointi on paras työkalu tuotteiden ympäristövaikutusten arviointiin

2010-2011

- Liiallinen joustavuus ja epäselvät vaatimukset ISO standardeissa rajoittavat laajempaa elinkaariarvioinnin käyttöä
- Komissio päättää alkaa kehittämään yleispätevää elinkaariohjeistusta

2013

- Komissio julkaisee yleisen ohjeistuksen tuotekohtaisten ympäristövaikutusten laskentaan

Yleisluontoisesta tarkempiin tuote- ja sektorikohtaisiin ohjeistuksiin 2013-2017

- Tarkempien ohjeistusten kehittäminen ja testaaminen käytännössä 28 sektorille 2013-2017 yli 280 vapaaehtoisen yrityksen ja organisaation voimin
- Teollisuusalojen liitot ovat tehneet konsulttitoimistojen kanssa tarkemmat ohjeistukset yhteistyössä Komission kanssa
- Ohessa useita asiantuntijatyöryhmiä, menetelmien kehitystä, ohjeistus kuinka ohjeistuksia luodaan ym.

EF pilot phase

1st wave of pilots

- Batteries and accumulators
- Decorative paints
- Hot & cold water pipe systems
- Liquid household detergents
- IT equipment
- Metal sheets
- Non-leather shoes
- Photovoltaic electricity generation
- ~~Stationary~~
- Intermediate paper products
- T-shirts
- Uninterrupted power supplies
- Retailer sector
- Copper sector

2nd wave of pilots

- Leather
- Thermal insulation
- Beer
- ~~Coffee~~
- ~~Fish~~
- Dairy products
- Feed
- ~~Meat~~ - - - ?
- Pet food
- Olive oil
- Pasta
- Wine
- Packed water

Lähde: Michele Galatola / EC - DG Environment

Sisällytetyt ympäristövaikutusluokat

- 1 Ilmastonmuutos
- 2 Rehevöityminen – maaperän, vesistöjen (meret ja makeat vedet)
- 3 Happamoituminen
- 4 Otsonikato
- 5 Ekomyrkyllisyys makeassa vedessä
- 6 Myrkyllisyys ihmiselle – syöpää ja muut kuin syöpää aiheuttavat vaikutukset
- 7 Hiukkaset / hengitettävät epäorgaaniset aineet
- 8 Ionisoiva säteily – vaikutukset ihmisten terveyteen
- 9 Otsonin valokemiallinen muodostuminen
- 10 Maanlaadun muuttuminen
- 11 Luonnonvarojen ehtyminen – vesi
- 12 Luonnonvarojen ehtyminen – mineraalit, fossiiliset luonnonvarat

Miten Komission ohjeistukset ovat aiempia parempia?

- **Yleisohjeistus harmonisoi eri sektoreiden elinkaaritutkimuksia**
  - Yhteiset ohjeet yhteisten prosessien mallinnuksiin
  - Yhteiset eri vaikutusluokkien arviointimenetelmät
  - Yleiset periaatteet lähtötietojen laatuvaatimukseen
- **Tuote-/sektorikohtaiset ohjeistukset tarkentavat**
  - Tarkat tavoitteen määritykset (funktionaalinen yksikkö, järjestelmärajaukset)
  - Ennalta määritellyt tärkeimmät prosessit, joilla tarkemmat lähtötietojen laatuvaatimukset
  - Ennalta määritellyt tärkeimmät vaikutusluokat, joista viestitään
- **Aina kun viestitään, verifiointi pakollinen**

Kuinka ohjeistusten laatimisessa onnistuttiin?

- ✓ Vaikutusarviointien menetelmät
  - ✓ Olennaisuusperiaate (hot spotit)
  - ✓ Kuljetusten mallinnus
  - ✓ Pakkausten mallinnus
  - ✓ Käyttövaiheen mallinnus
  - ✓ End-of-Life mallinnus
  - ✓ Benchmark
  - ✓ Normalisointi
- Funktionaalinen yksikkö
  - Scope (granularity)
  - Monimuotoisuus
  - Lähtötietojen laatuvaatimukset
  - Toksisuus
  - Painottaminen
- ✗ Allokointi teurastamoilla
  - ✗ Suorituskykyluokat
  - ✗ + **Viestintä**

Lähde: Michele Galatola / EC - DG Environment

Komission julkilausutut jatkosuunnitelmat

- **2017** Komissio arvioi tarkempien ohjeistusten kehittämisen- ja testausvaihetta
- **Seminaari tulossa vuoden vaihteessa**
  - Keskustelua luvassa erityisesti viestinnästä
- **2018-2020 on nimetty siirtymävaiheeksi**
  - Seuraavat vapaaehtoista ohjeistusten käyttöönottoa
  - Kehittävät joitakin ohjeistuksia lisää
  - Kehittävät menetelmiä
- **Keskustelu ohjauskeinoista on luvattu aloittaa kuitenkin heti 2018 eri sidosryhmien kanssa**

Yhteenveto

- Ainakin 23 sektorille on valmistumassa EU:n komission tuotekohtaiset ohjeistukset
- Komission aloite on aktivoinut myös tuojamaita Etelä-Amerikassa ja Thaimaassa
- Kokemuksia ohjeistusten käyttöönotosta tarvitaan
- Ensi vuodesta lähtien Komissio pohtii miten he voisivat kehittää ja yhtenäistää ohjauskeinojaan

Jatkossa yhä tärkeämpää tuntea oma tuotantoketju ja sen ympäristövaikutukset, hallita ja kehittää niitä

Kiitos!

